

ข่าวประชาสัมพันธ์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๑๔ สุขุมวิท ๒๓ แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐ โทรศัพท์ ๐-๒๖๕๕-๕๐๐๐ ภายใน ๑-๕๖๖๖ โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๕๔-๐๓๑๑

จากหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ฉบับประจำวันที ๑๒ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๖ หน้า ๑,๒ มูลค่าข่าว ๑,๔๖๑,๑๙๕.-

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสิ่งพิมพ์ สนใจดูที่ได้ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

แม้จะไม่โด่งดังระดับแถวหน้า
สถาปนิกเมืองไทย
แต่มีมุมมอง
โดยเฉพาะความมุ่งมั่น
ที่จะสร้างสถาปนิกรุ่นใหม่
เพื่อรับใช้สังคม

เรื่อง : เพ็ญลักษณ์ ภัคศิรีธร
ภาพ : อัครดล บัญญาพานิชกุล

เขี้ยว...บ้านๆ สายพันธุ์ใหม่ จักรสิน น้อยไร่ภูมิ

เพราะเชื่อว่า การช่วยคนยากคนจน ไม่ใช่แค่การเลือก ระหว่าง "การให้"หรือ"การสอน" ให้ลงมือทำ แต่เป็น องค์ประกอบซึ่งกันและกัน

นี่คือมุมมองของ จักรสิน น้อยไร่ภูมิ อาจารย์สาขา วิชาสถาปัตยกรรมและการออกแบบชุมชนเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ศาสดา นอกจากนี้ ยังเป็นคอลัมนิสต์ใน B-1 Magazine, Art4d, สารคดี และอาษา เว็บไซต์อีกสองแห่ง รวมถึงเจ้าของผลงานหนังสือ GREEN SUS.

เขาเชื่อว่า "ถ้าคนที่อยู่ในสถานะที่ขาดแคลน ทิวมาก ๆ ต่อให้เราสอนเขาวิธีจับปลา เขาก็ไม่สนใจที่จะเรียนรู้ เพราะจิตใจขณะนั้นสนใจแต่การได้ปลามากินประทังชีวิต ซึ่งถือเป็นเรื่องจำเป็นกว่า แต่เมื่อเราให้ปลาเขาก็กิน จนอิ่มแล้ว จนหมดความพร้อมทั้งกายและใจ จึงค่อยสอนให้เขาจับวิธี

จับปลา จากนั้นเขาก็จะสามารถจับปลากินเองได้"

ในงานออกแบบสถาปัตยกรรม เพื่อคนยากไร้ก็ เช่นเดียวกัน เขาเชื่อว่า สถาปนิกผู้ออกแบบ ต้องใช้ทั้ง 2 วิธีในการแก้ปัญหาควบคู่กันไป บางกรณีต้อง เริ่มจากการยื่นปลาให้ เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้า หลังจากนั้น ค่อยสอนเขาจับปลา และบางกรณีอาจใช้ทั้งสองวิธี

ดังนั้นการ "ให้ปลา"และ"สอนจับปลา" ในมุมมองของเขาก็สำคัญและจำเป็นไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน และนั่นจึงเป็นที่มา ของการพูดคุยกับอาจารย์จักรสินที่กำลังเรียนปริญญาเอกด้าน สถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่เชื่อว่า การเป็นอาจารย์ ก็ไม่บทบาทในการสร้างสถาปนิกรุ่นใหม่เพื่อรับใช้สังคม และนั่นเป็นก้าวอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นเรื่องงานออกแบบชุมชนที่ พอเพียง และคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

อ่านต่อหน้า 2

● **เส้นทางก่อนมาเป็นอาจารย์ด้านสถาปัตยกรรมเป็นอย่างไรบ้าง**

ตอนเด็กๆ ผมเป็นตัวแสบ แข่งขันวาดรูปของรุ่นมาตลอด นั่นทำให้ผมได้ฝึกฝนตัวเอง ที่ผมเลือกเรียนสถาปัตย์ เพราะได้เรียนทั้งเรื่องศิลปะและวิทยาศาสตร์ ได้ใช้ทั้งจินตนาการและเหตุผล ก็เลยมุ่งมั่นด้านนี้มาโดยตลอด ไม่ว่าจะเรื่องการหาเหตุผลความเป็นไปได้ในการก่อสร้าง การคำนวณงบประมาณ และการสร้างสรรค์รูปทรง ซึ่งอยู่ในกรอบเหตุผลอีกรูปแบบหนึ่ง ตอนผมจบใหม่ๆ ก็คิดว่าทำงานออฟฟิศ พอมาฝึกงานได้เห็นสถาปนิกที่ทำงานแต่เช้าแล้วกลับดึก ผมรู้สึกไม่ชอบ ถ้ามีครอบครัวคงไม่ใช่ทางของเรา ดังนั้นการเป็นอาจารย์น่าจะเส้นทางเลือก และการสอนหนังสือของผม เวลาผมให้งานเด็กๆ ก็ต้องคิดว่าพวกเขาทำแล้วสนุกไหม ให้ลองทำก่อน แล้วค่อยสรุป ซึ่งต่างจากอาจารย์ผู้ใหญ่ที่มีแบบแผน ผมจะให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พัฒนางานจากการออกแบบและสนุกไปกับงาน เด็กบางคนเดินเรื่องรูปทรง ก็ช่วยสนับสนุนให้เด่นเรื่องนั้นเลย และช่วยเติมในเรื่องฟังก์ชัน เวลาผมสอนหนังสือ ผมไม่ได้คิดจากมาตรฐานตัวเองแล้วให้ทุกคนทำตาม

● **สนใจการออกแบบโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมตั้งแต่เมื่อไหร่**

ในช่วงหนึ่งผมคิดว่า การหาความแตกต่างให้ตัวเองเป็นเรื่องสำคัญ เพราะอาชีพสถาปนิก ทำให้เราคิดต่างอยู่แล้ว ประกอบกับผมเป็นคนสนใจอ่านหนังสือทุกประเภท เรื่องสถาปัตยกรรมเมืองร้อน ผมก็สนใจ โดยเฉพาะนิยายวิทยาศาสตร์ของไอแซค อสิมอฟ ผมก็ได้แรงบันดาลใจเพื่อนำมาใช้ทำงานด้านสถาปัตยกรรม เมื่ออ่านนิยายที่เขาเขียนเรื่องอาคารหรืออะไรก็ตาม ผมก็ลองสังเกตสภาพ ซึ่งบางทีก็ใช้กับงานออกแบบได้ เมื่อก่อนผมคิดว่าการทำงานออกแบบที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้ตัวเองแตกต่างจากคนอื่น แต่ตอนนี้เป็นสำนึกในสิ่งที่ต้องทำ ไม่ต่างจากทำตามกฎหมาย

เมื่อผมสนใจด้านนี้ ผมก็ศึกษา ตอนเรียนปริญญาโท ผมทำวิทยานิพนธ์เรื่องการออกแบบชุมชนเมืองที่พอเพียง นั่นทำให้ผมสนใจพุทธศาสนา เอาปรัชญาพุทธมาลองทำงานออกแบบชุมชนเมือง จนผม

ได้มาอ่านเรื่องเศรษฐศาสตร์เชิงพุทธของอี-เอฟ ซูเมกเกอร์ แนวคิดทางเลือกคานธี พุทธเศรษฐศาสตร์ การพัฒนาอย่างยั่งยืน และเศรษฐกิจพอเพียง ผมก็เลยสนใจว่า ความพอเพียงน่าจะนำมาใช้ได้ เพราะคนยอมรับระดับหนึ่งแล้ว ซึ่งหลักการออกแบบอย่างมีคุณค่า น่าจะนำมาใช้ได้ ผมก็ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาคือ อ.สิงหนาท แสงสีหนาท ว่าจะใช้ได้ไหม สาเหตุที่ผมสนใจพุทธศาสนา เพราะได้นำมาใช้กับชีวิตเวลาผัดพริกก็นำมาใช้โดยไม่รู้ตัว ก็คิดว่าโลกเราก็คงแบบนี้แหละ ได้ลากเลื้อม เลื้อมลากได้ยศ เสืออมต

● **นำแนวคิดเหล่านี้มาใช้ในงานออกแบบให้พอเหมาะพอควรอย่างไร ?**

เมื่อสิบปีที่แล้วตอนเรียนปริญญาตรี ผมเคยทำเรื่อง สถานีจอดและจร สมัยก่อนยังไม่มีการออกแบบลักษณะนี้ คล้ายๆ สถานีรัชดาตอนนี่ที่ให้รถส่วนตัวจอด แล้วไปต่อรถไฟฟ้า ตอนนั้นผมเลือกทำโลเคชันจังหวัดนนทบุรี ทำเป็น Park and life ออกแบบโดยนำความเป็นสวนในจังหวัดนนทบุรีมาใช้ ส่วนการออกแบบออฟฟิศ โดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม ผมลองออกแบบโดยไม่ใช้เครื่องปรับอากาศ หรือใช้ให้น้อยที่สุดเฉพาะที่พักอาศัย ทางเดินก็ปลูกต้นไม้บังแดด สร้างแผงกันแดด หรือโซลาร์เซลล์ผลิตไฟฟ้า ซึ่งตอนนั้นก็เป็นงานไม่เหมือนใครในรุ่นนั้น

อย่างเมื่อก่อนงานออกแบบห้างสรรพสินค้าที่ชื่อย่อยยอยเป็นหน่วยๆ แล้วเชื่อมต่อกันด้วยทางเดิน ไม่ได้ติดเครื่องปรับอากาศ ใช้ต้นไม้ปรับอากาศ ปัจจุบันกลายเป็นคอมมูนิตีมอลล์ในยุคนี้ สมัยนั้นยังไม่มีภาพแบบนี้เลย ตอนนั้นเรื่องสิ่งแวดล้อมยังไม่บูม ส่วนหนึ่งผมก็ศึกษาจากพระราชดำรัสของในหลวงด้วย และหลายแนวคิดเพื่อนำมาตีความ ซึ่งต้องมีการพัฒนาตามลำดับขั้น ถ้าเป็นโมเดลของตะวันตก ชุมชนเมืองแบบพวกเขาใหญ่มาก ถ้าจะพัฒนาให้พอเพียง ผมว่า ยากมาก ผมก็เลยใช้แนวคิดที่ว่า ถ้าทำเป็นชุมชนหน่วยย่อยๆ แต่ละหน่วยมีความพอเพียงในตัวเอง ภาพโดยรวมก็จะพอเพียงไปด้วย

● **แนวคิดแบบนี้ใช้ได้จริงหรือ**

มีการหยิบยืมแนวคิดฝรั่งมาใช้ ในต่างประเทศมีความพยายามทำอยู่แล้ว ในชุมชนเล็กๆ ที่สมบูรณ์ในตัวเอง มีโรงเรียน มีบ้าน ทุกอย่างเพื่อให้คนมาใช้ชีวิตอยู่ใน

ชุมชนได้ หลักๆ คือ ลดการเดินทาง แต่ในเมืองไทยยังไม่ดี เพราะการพัฒนาชุมชนเมืองบ้านเราไม่ได้วางแผน การแก้ปัญหาจึงเป็นไปได้อย่างยาก ถ้าเป็นการออกแบบชุมชนเมือง ผมคิดว่าเราน่าจะเลือกจากหน่วยเล็กที่สุด เพื่อให้เกิดความพอเพียงและยั่งยืน ถ้าทำหน่วยเล็กๆ ได้ หน่วยใหญ่ก็จะพอเพียงได้ ผมมองเป็นจุดๆ มากกว่า ต้องทำชุมชนในละแวกบ้านให้ดีก่อน แล้วจะมีคนทำตามอย่างชุมชนบ้านนั้นคน ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการจัดวางสิ่งที่ต้องการ ออกแบบเอง โดยสถาปนิกแนะนำ ผมเคยลงไปดูชุมชนคลองลำนูน รามอินทรา มีการรวมกลุ่มอย่างเหนียวแน่น ผมเห็นว่าชุมชนแออัดทุกแห่งเหมือนชุมชนชนบทในเมือง เวลาพัฒนาอะไรจะร่วมมือกัน แต่ขาดเรื่องคุณภาพชีวิต

● **โจทย์ในการสร้างสถาปนิกรุ่นใหม่คืออะไร**

อาจารย์บอกว่าต้องรับใช้ชุมชนได้อย่างไร มหาวิทยาลัยที่ผมสอนเน้นให้เด็กมีทักษะในการออกแบบและการแก้ปัญหา ไม่เน้นให้ออกแบบเชิงอุดมคติเกินไป เด็กๆ ต้องแกะแบบนามธรรมให้เป็นจริงได้ อาจารย์หลายคนในมหาวิทยาลัยที่นี้พยายามสอนเด็กแบบนั้น เมื่อออกแบบแล้ว ต้องสร้างรูปทรงอาคารได้จริง เพราะส่วนใหญ่เน้นสอนสถาปนิกให้เป็นดีไซน์เนอร์ เน้นกระบวนการออกแบบ ทำให้ดูซับซ้อนหรือค่อนข้างดูมีไอเดีย รูปทรงหวือหวา แต่การสอนที่นี้จะไม่เน้นความหวือหวา ต้องตอบให้ได้ว่ารูปทรงหวือหวาทำยังไง แก้ปัญหาให้ได้ว่าทั้งเรื่องความคิดสร้างสรรค์และเหตุผลในการออกแบบที่ทำได้จริง ผมเคยคุยกับอาจารย์หลายมหาวิทยาลัย ซึ่งส่วนใหญ่มีปัญหาว่า ออกแบบไปแล้ว บางทีนำมาทำจริงๆ ไม่ค่อยได้ อยู่ในโลกอุดมคติมากเกินไป ซึ่งจากนามธรรมมาเป็นรูปธรรมก็เป็นสิ่งที่พวกเราพยายามอดข้อข้อไหว

หลักๆ ผมตั้งใจที่จะทำงานการออกแบบเพื่อชุมชน ผมตั้งใจที่จะตั้งหน่วยงานออกแบบสถาปัตยกรรมชนบทใหม่มหาวิทยาลัย แม้จะมีการออกค่ายทำงานตรงนี้บ้าง แต่ยังไม่ชัด ผมได้แนวคิดมาจากหน่วย Rural Studio ที่มหาวิทยาลัยพัฒนาและนักศึกษาสถาปัตยกรรม สาขาวิชาออกแบบและก่อสร้าง มหาวิทยาลัย Auburn Alabama ในอเมริกา แทนที่จะให้นักศึกษาทำชิ้นงานออกแบบในกระดาษก็ให้ไปออกแบบศึกษา กับชุมชนเลย เพื่อให้ออกแบบงานจริงๆ โดยใช้ทรัพยากรตรงนั้น นักศึกษาที่ไม่ใช่แค่ได้รับความรู้จากอาจารย์ ก็ได้รับความรู้จาก

ชาวบ้านและท้องถิ่น เป็นการกระจายความรู้สู่มหาวิทยาลัย และเอาความรู้สู่ท้องถิ่นด้วย ผมจึงคิด ทำในนามของศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัย ผมเคยร่วมกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งให้ผมทำโครงการออกแบบโรงเรียนชาวเขาที่แม่แจ่ม ศูนย์การเรียนรู้สมเด็จพระเจ้า เพราะเห็นว่าผมมีความสนใจเรื่องชุมชนเมืองแบบพอเพียง ผมก็ได้ใช้ความรู้ตรงนี้ แต่ยังไม่ได้สร้างออกมา ผมใช้วัสดุพื้นถิ่นไม้เดือรินคือไม้ปืเสอสมัยใหม่ ถ้าเราก็ดูว่าใช้แล้วปลอดภัยและสะดวก ก็ใช้แต่เอามารวมๆ กันแล้วมีอัตลักษณ์ท้องถิ่นอยู่อย่างเด็กชาวเขาก็ใช้ชีวิตเหมือนปัจจุบัน ถ้าเราออกแบบบ้านให้เป็นแบบชาวเขาก่อน ก็คงไม่ตอบสนองการใช้ชีวิตในปัจจุบัน ผมใช้โจทย์นั้นสนองสิ่งที่เขาใช้ บางอย่างก็ใช้วัสดุสมัยใหม่ราคาไม่แพง แต่คงวิญญูณของท้องถิ่น โดยเน้นความแข็งแรงคงทน ก็จะพรางให้อยู่ในคราบท้องถิ่น

● อยากให้ขยายความแนวคิดสถาปัตยกรรมเพื่อชีวิต ?

ผมได้อ่านและเขียนงานของ แอนนาเฮอริงเกอร์ สถาปนิกอาสาที่ทำงานให้องค์กรเอกชนในประเทศโลกที่สาม ผลงานทุกชิ้นมุ่งรับใช้คนยากจนในชนบท ในขณะที่ผู้คนจำนวนมากในประเทศโลกที่สามเห็นว่าหาทางเดียวที่จะหลุดพ้นจากความล้าหลังและความยากจนได้เพื่อไปสู่ความเจริญอย่างประเทศพัฒนาแล้วก็คือการลอกเลียนแบบประเทศที่เจริญแล้ว แต่แอนนาที่ซึ่งได้รับการศึกษาจากประเทศพัฒนาแล้ว เธอเกิดในเยอรมนีและเรียนที่ออสเตเรีย แต่เธอกลับมองว่า ชาวโลกที่สามมีศักยภาพที่จะพัฒนาเองได้ ซึ่งเธอได้พิสูจน์ความเชื่อนั้นจากเสน่ห์ของงานสถาปัตยกรรมฝีมือเธองานทุกชิ้นสะท้อนภาพวิถีชีวิตผู้คนในชนบท และยังทำให้ผู้คนในชนบทหันมาเห็นความสำคัญของศักยภาพที่มีอยู่ในตนเอง ซึ่งเป็นเป้าหมายของสถาปัตยกรรมเพื่อชีวิต

● หากจะทำเพื่อสังคม คนรุ่นใหม่ต้องปรับเปลี่ยนวิธีคิดอย่างไร ?

จากที่ผมดูวิถีชีวิตของนักศึกษาที่เรียน หลายคนมาจากต่างจังหวัด แล้วที่สุดตั้งรกรากในกรุงเทพฯ ทั้งถิ่นฐานบ้านเกิด ถ้าทุกคนเป็นอย่างนี้หมด ภาพรวมของสังคมก็ไม่สมดุล คนส่วนใหญ่จะกระจุกอยู่ในกรุงเทพฯ ทั้งๆ ที่ยังมีงานออกแบบที่ต้องการสถาปนิกอีกเยอะที่เรามองไม่เห็น อย่างในชนบท

หรือ แหล่งเสื่อมโทรม สถาปนิกน่าจะเข้าไปช่วยแก้ปัญหา แต่ปัญหาคือ ถ้าออกไปทำแล้วรายได้จะไม่เหมือนทำงานในเมือง จึงต้องมีหน่วยงานแบบนี้เข้ามาจัดการแก้ปัญหา นอกจากนักศึกษาที่เรียนมาด้านนี้ ก็ต้องมีสถาปนิกมืออาชีพคอยให้คำแนะนำด้วย ส่วนใหญ่ผมสนใจเรื่องสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ ซึ่งการออกแบบให้ชุมชนต้องใช้ความคิดของชุมชนมาออกแบบด้วย ผมก็เอาแนวคิดแบบนี้มาสอนนักศึกษาด้วย ไม่ใช่สถาปนิกเก่งคนเดียว ต้องมองดูว่าชาวบ้านต้องการแบบไหน ผลมผลานสิ่งทีควรจะเป็น แล้วเศรษฐกิจในมุมมองผมคือ การบริหารทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

● นอกจากการสอนหนังสือ อาจารย์ยังสนใจเรื่องนวัตกรรมทางเลือกใช้วัสดุโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม ?

อีกบทบาทหนึ่ง ผมเป็นผู้ช่วยให้อาจารย์สิงห์ อินทรชูโต ในเรื่องการใช้วัสดุโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม ทำให้มีการเลือกใช้วัสดุไม่คุ้มค่า ดูกันตั้งแต่วัสดุที่คนในองค์กรความรู้ของพนักงาน บัณฑิตอะไรมีอิทธิพลต่อการใช้วัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมได้บ้าง ผมก็จะตามอาจารย์สิงห์ไปตามโรงงานต่างๆ บางแห่งมีเครื่องหนึ่งเหลือใช้ก็นำมาผลิตโซฟา หรือโรงงานผ้า มีผ้าเหลือใช้ก็ต้องเพิ่มมูลค่า โดยการตีไซเนวัสดุรูปแบบใหม่ ผมก็เก็บข้อมูลเพื่อวิเคราะห์องค์กรเพื่อช่วยอาจารย์

● แล้วบทบาทการเป็นนักเขียนล่ะ ?

ผมเขียนด้านสถาปนิกให้นิตยสารอยู่สี่เล่ม พอผมอ่านเยอะๆ ก็มีอะไรอยากบรรยายตอนที่ทำวิทยานิพนธ์ก็ต้องมีผลงานในวารสารวิชาการระดับประเทศ เมื่อทำแล้วผมก็ติดใจผมชอบงานเขียนได้เสนอแนวคิดของเราเมื่อผมชอบก็พยายามนำเสนอด้านสถาปนิกสีเขียว ซึ่งผมก็มีหนังสือรวมเล่ม GREEN SUS. จากที่นำเสนอเรื่องตึกใหญ่ๆ มีต้นไม้เยอะๆ รูปทรงแปลกๆ กังหันลมใหญ่ๆ เขียนไปเรื่อยๆ เริ่มช้า ก็เลยมีสถาปัตยกรรมอีกแบบ ใช้ทรัพยากรให้เกิดคุณค่า

สิ่งที่ผมนำเสนอก็เลยเชื่อมโยงกับความพอเพียงที่ผมทำ อย่างผมเคยเห็นงานของสถาปนิกไทยอย่างสุริยะ อัมพันศิริรัตน์ ออกแบบอย่างง่าย ใช้วัสดุเท่าที่มีโดยไม่ต้องบอกว่ากรีนหรือไม่กรีน แต่มีสำนึกของสิ่งแวดล้อมอยู่ในนั้น อย่างการออกแบบกุฏิให้พระ โดยใช้วัสดุที่ทำได้เอา

หน้าต่างที่เหลือใช้มาประกอบ เอาเหล็กถูกๆ มาใช้ แล้วใช้สีกันสนิมทาให้ดูดี และผมก็ชอบองค์กร Rural studio งานออกแบบที่ไม่ได้ทำตามโจทย์อย่างเดียว แต่มีความคิดสร้างสรรค์ การใช้งานก็น่าสนใจ

● ในส่วนของแนวคิด Rural Studio อาจารย์บอกว่า เขียวแบบบ้านๆ สายพันธุ์ USA เป็นอย่างไร

ในปัจจุบันร่องรอยของความไม่ลงตัวระหว่างสังคมเมืองและชนบท ยังคงปรากฏให้เห็นอยู่เสมอ ในรูปความไม่เท่าเทียมกันในด้านต่างๆ และนับวันช่องว่างนี้ยิ่งมีแนวโน้มขยายห่างขึ้นเรื่อยๆ Rural Studio ซึ่งก่อตั้งเมื่อปี ค.ศ. 1992 โดยมีศาสตราจารย์แซมมวล มอคบีเป็นแกนนำ มีนโยบายหลักคือ หล่อหลอมให้นักศึกษามีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม และมีเป้าหมายให้ช่องว่างระหว่างคนเมืองกับคนชนบทได้รับการเติมเต็มมากขึ้น

เมื่อนักศึกษาเข้าใจความเป็นอยู่ที่ยากลำบากในหลายด้าน พวกเขาเน้นแก้ปัญหาแบบบ้าน ด้วยการให้ทรัพยากรอย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผสานกับภูมิปัญญาชาวบ้านและองค์ความรู้ในการออกแบบ อย่างงาน Yancey Tire Chapel เมื่อปี 1995 ได้สร้างโบสถ์ที่มีผนังทำจากยางรถยนต์เก่าจำนวน 900 เส้น ยางเหล่านี้ยึดด้วยเหล็กเส้น ฉาบภายนอกด้วยปูน โครงสร้างหลังคามาจากบ้านเก่าละแวกนั้น นำมาจัดวางใหม่รูปทรงหลังคาแปลกสะดุดตา หรืองาน HERO Children's Center ปี 1998 พวกเขาสร้างอาคารศูนย์พักพิงสำหรับเด็ก เน้นบรรยากาศแบบชนบท อาคารคล้ายโรงนา มีลูกเล่นองค์ประกอบไม่ว่าจะหน้าต่างที่วางเอียง เสาทางเดินมีขนาดไม่เท่ากันและดูเหมือนบิดเบี้ยว หรือแผงพินสำหรับบังแดดเป็นแนวเฉียงไม่ตรงไปตรงมาเหมือนอาคารทั่วไปชวนให้นึกถึงงานสถาปัตยกรรมประเภทเรือโครงสร้างในยุค 80 แต่งานชิ้นนี้เป็นงาน Deconstruction หรือจะเรียกงาน Decon แบบบ้านจะเหมาะกว่า

● ถ้าจะสร้างบ้านของตัวเองอาจารย์จะออกแบบแนวไหน

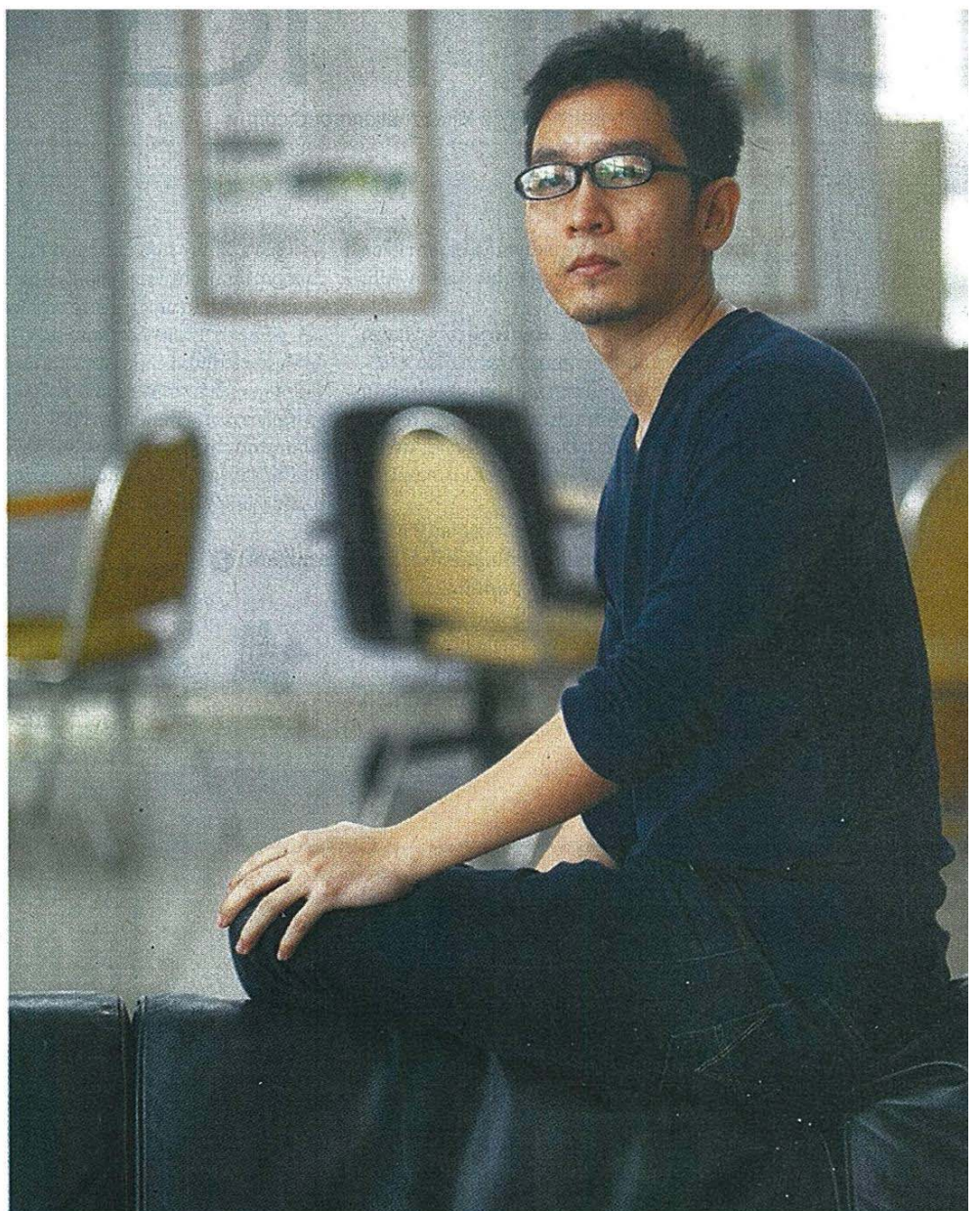
ผมจะคิดง่ายๆ ในกรอบเล็กและกรอบใหญ่คือ คนต้องอยู่แล้วสบาย ไม่ร้อนไม่หนาว เกินไป ไม่ใช่พลังงานมากเกินไปจนเบียดเบียนสิ่งแวดล้อม ผมคิดเรื่องบ้านไทยโบราณแต่ประยุกต์ในแบบของผม และ

ผมใช้ชีวิตพื้นถิ่น
โมเดิร์น คือ
ไม่ปฏิเสธสมัยใหม่
ถ้าเราคิดว่าใช้แล้ว
ปลอดภัยและ
สะดวก ก็ใช้
แต่เอามารวมๆ กัน
แล้วมีอัตลักษณ์
ท้องถิ่นอยู่
อย่างเด็กชาวเขา
ก็ใช้ชีวิตเหมือน
ปัจจุบัน ถ้าเรา
ออกแบบบ้าน
ให้เป็นแบบชาวเขา
ยุคก่อน ก็คง
ไม่ตอบสนอง
การใช้ชีวิต
ในปัจจุบัน

ความเป็นไทยไม่ใช่บ้านทรงไทย บ้านไม้
แต่เป็นวัสดุที่ทำได้เพื่อทำเป็นบ้านไทย
รูปแบบใหม่

● ทักษะที่หายไปของมนุษย์ ที่อาจารย์
บอกไว้ในหนังสือ จะขยายความได้ไหม
สิ่งที่มีบทบาทในการควบคุมพฤติกรรม
ของคนคือ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ
สถาปนิกคือ คนที่กำหนดสภาพแวดล้อม
ทางกายภาพ จะว่าออกแบบพฤติกรรม
ก็ได้ ออกแบบสภาพแวดล้อมให้คน
อยู่แล้วสบาย มนุษย์มีทักษะในการสร้าง
ที่อยู่อาศัยติดตัวมาตั้งแต่ครั้งบรรพกาล
หากไม่นับเครื่องมือล่าสัตว์และเครื่อง-
นุ่งห่มแล้ว ที่อยู่อาศัยน่าจะเป็นสิ่งประดิษฐ์
ชิ้นแรกๆ ที่เป็นผลผลิตจากมันสมองของ
เหล่าโฮโมเซเปียนส์ โดยมีทักษะที่ฝังอยู่
ในดีเอ็นเอของมนุษย์ ในสมัยก่อนมนุษย์
สร้างเรือนที่พักอาศัยด้วยวัสดุธรรมชาติ

ที่ได้รอบตัว มาถึงยุคอุตสาหกรรม

มนุษย์เริ่มสูญเสียทักษะในการสร้าง
ที่อยู่อาศัยด้วยตัวเอง เมื่อวัสดุที่ได้จาก
ทรัพยากรธรรมชาติถูกแทนที่ด้วยวัสดุจาก
โรงงาน จากแหล่งที่อยู่ไกลตัว และยังคง
พึ่งพาเทคโนโลยีขั้นสูงในการก่อสร้าง ทำให้
ทักษะการก่อสร้างแบบเดิม ซึ่งติดตัวมา
ตั้งแต่อดีต กลายเป็นส่วนเกินของชีวิตที่
นับวันยิ่งใช้ประโยชน์ได้น้อยทุกที สำหรับ

ผมแล้วต้องยอมรับความจริงว่า คงย้อน
กลับไปใช้ชีวิตแบบโลกสวยเหมือนในอดีต
ไม่ได้แล้ว เพราะวิถีชีวิตทุกวันนี้ไม่สามารถ
หลีกเลี่ยงจากการพึ่งระบบอุตสาหกรรม
แต่ระดับการพึ่งพา ควรเป็นอย่างไร ผมคิดว่า
ไม่ควรมากเกินไปจนบั่นทอนความสามารถ
ในการพึ่งพาตัวเอง หนึ่งในวิธีที่ดีที่สุด คือ
หันกลับไปให้ความสำคัญกับธรรมชาติ
รอบตัวมากขึ้น